

Lyndeloven, det er den, som ligger nærmest. Det vide de fleste af de ærede Medlemmer, at det er private Politifager, og der kan ofte blive Spørgsmaal om store Bøder, f. Ex. naar en Husbond holder Lyendet tilbage imod sin Villie i Tjenesten, saa faar han en Bøde paa indtil 100 Kr. Dersom Lyendet viser sig opsetstigt, stridbart mod Husbonden, kan det faae endog Vand og Brød paa 4 Gange 5 Dage. Det er dog ganske alvorlige Sager, men det er private Politifager. Det vilde ogsaa lede til en noget besynderlig Inkonsekvens, at, naar jeg f. Ex. giver en Læredreng En paa Dret, er det en offentlig Politifag, men giver jeg en Fremmed En paa Dret, er det en privat Politifag. Den ærede Ordfører var imod mit Andringsforslag, men de Grunde, han ansøgte, vare ikke mange og ikke meget vægtige; maaste kommer der flere senere hen. Han siger: Det er til Fordel for Lærlingen, han sparer Gebyr. Men der maa jeg bede vel erindret, at ligesom i Lyndesager erlægges der i Sager mellem Lærling og Mester 30 Skilling, som betales ved Klagens Paategning. Disse 62 Ore er alle de Gebyrer, som erlægges, og jeg tror ikke, at de veie meget i Vægttskaalen. Men dernæst sagde den ærede Ordfører ogsaa, at den offentlige Behandling var en Begunstigelse for Lærlingen i Retning af, at han og hans Bæрге have mindre Uleilighed af en saadan Sag. Det veed jeg nu ikke, thi Uleiligheden er omtrent den samme. Man klager til Politiet, og saa anlægges Sagen, og det sker, enten det er offentlige eller private Politifager. I private Politifager er der ingen ubetinget Fordring om skriftlig Klage. Man kan forelægge sin Sag mundtlig for Politimesteren, saa skal han udfærdige Indkaldelse. Selve Behandlingen bliver ikke stort forskjellig; der er ikke Spor af Uleilighed mere der. Men derimod er der andre Grunde, som gjøre det høist betænkeligt at gjøre den Slags Sager til offentlige Politifager, og det er navnlig Parternes Raadighed over Sagen. Naar man gjør en Sag til en offentlig Politifag, har man den ikke ihænde længere, saa har Dommeren Raadighed over Sagen. Lad os tage et Exempel. Der er en Lærling, der klager over Mesteren og forlanger Kontrakten hævet, fordi han ikke faar Nok at spise; det bliver en offentlig Politifag, og saa ere Parterne affaarne fra at forlige en saadan Sag eller tilbagefalde den. Derimod i private Politifager ere Parterne altid raadige over Sagen. Det er for mig Hovedsagen, at Dommeren ikke skal have Raadighed til at sige: „Nu skal han mulktres, nu skal Forholdet være hævet“, fjøndt begge Parter komme og sige: „Nu ere vi forligte, vi ville have Sagen hævet“. Ja, det kan jo indstilles til Amtmanden, at Sagen maa bortfalde, men dette forekommer mig at være meningsløst i den Slags Sager. Jeg veed ikke, om den ærede Ordfører har gjort et Besøg i den offentlige Politiret her i Byen;

saa vilde han finde, at det er en Ret, der kan være god i og for sig, men det Publikum, der kommer derop, er i Reglen ikke af en saa tiltalende Bessaffenhed, at man kan anse det for ønskeligt for en Mester, at han jevnlig skal møde deroppe med sine Lærlinge. Jeg sætter, at en Lærling klager over, at Maden ikke er god; der skal søres Vidner, Mesterens Kone skal ogsaa tvinges til at møde, alle i Mesterens Hus skulle møde for at forklare, hvad Mad de have faaet. Dette vil være i høi Grad støvende. Hvis der kunde opnaas Noget derved i andre Retninger, kunde man høre sig derfor, men den ærede Ordfører skal have ondt ved at paavise mig nogen Fordel ved at gjøre disse Sager til offentlige. Der er en tredje Ting, som jeg særlig vil nævne til den ærede Ordfører som Jurist, det er Bevisbyrden; den kan man ikke have Lov til at lægge ihænde paa Dommerne; der maa virkelige Parterne selv være raadige over, hvad de ønske og hvad de ikke ønske at oplyse. Hvis f. Ex. Mesteren hellere vil give Multk end have sin Kone trukken op i den offentlige Politiret, skal han have Lov dertil. Det er en af Grundene, ikke at tale om, at, naar vi komme lidt videre i Proceduren, da kommer der med Hensyn til Appel saadanne Bænskeligheder tilstede, at man skal have ondt ved at løse det offentlige og private Forhold fra hinanden. Jeg vil nødig med denne mere juridiske Diskussion hede de Herrer, men jeg vil slutte med igjen indtrængende at anbefale det Andringsforslag, som jeg har stillet under Nr. 6 til § 14. Den ærede Ordfører gjorde sluttelig en Indvending derimod, idet han sagde: Dersom det vedtages, er der et Tilfælde, hvor man ikke veed, hvorledes man skal bære sig ad, nemlig for den Mulighed, at efter § 2 b. En, der ved Dom er funden skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling, antager en Lærling. Det vil vist ikke indtræffe ret tit, men der er vel ikke større Bænskelighed derved end ellers; saa bliver det en Justitsfag. Vi have mangfoldige Tilfælde, hvor der ikke særskilt er forestrevet Noget, og hvor man altsaa maa anvende Behandlingen som Justitsfag.

Rosenvorn: I Anledning af de Udtalelser, som vi i dette Dieblit hørte fra den ærede Landsthingsmand, der nu satte sig, skal jeg tillade mig at bemærke, at der naturligvis Intet kan være til Hindrer for, at der slutes saavel en mundtlig som en skriftlig Kontrakt mellem Arbejdsgiveren og hans Medhjælper; men dersom den skriftlige Kontrakt indeholder en Forpligtelse for den paagjældende Arbejdsgiver til at oplære denne Medhjælper — som han jo maatte kaldes — i sit Fag og til at uddanne ham til at kunne aflægge Prøven, saa er det jo i Virkeligheden en Lærlingekontrakt, som indgaaes, og dersom der altsaa fastsættes en Straf i denne Lov for den, som tilfide-